

[Erik Hansen (Ålborg amt).]

loven, har været beskæftiget ved forefaldende arbejde på landet, dog ikke udelukkende inden for landbruget, har i kraft af den industrielle udvikling og i øvrigt af mobiliteten skaffet sig et job i byernes industriområder. Når så de pågældende ønsker at afhænde deres hus, står de over for det spørgsmål: nu skal vi have fundet en mand frem, der kan flytte ind i det hus, og han skal opfylde forudsætningerne, dvs. være beskæftiget ved forefaldende arbejde på landet eller bosat i kommunen osv. Jeg tror, vi under et udvalgsarbejde skal prøve også at se på disse ting, som ofte giver anledning til, at folk synes, at administrationen, som efter min vurdering virker fuldt ud efter lovens bestemmelser, er sendrægtig, og at lovgivningen ikke rigtig er i pagt med udviklingen. Jeg skal ikke her kunne anvise nogen veje til at få disse ting gjort mere smidige, men jeg tror i hvert fald, at man på en eller anden måde må gøre folk forståeligt, at når man har bygget disse boliger efter disse bestemmelser, så skal man ikke regne med, at bestemmelserne kan lempes, og at omsætteligheden kan blive, som man gerne ønsker den. Jeg tror, at også på dette område trænger vi til et oplysningsarbejde.

Med disse bemærkninger skal jeg på det radikale venstres vegne anbefale lovforslaget.

Villy Christensen: Jeg har hidtil troet, at tinget skulle udforme love til gavn for danske borgere og det danske samfund, men jeg må indrømme, at i den korte tid, jeg har siddet i det høje ting, har jeg set ikke så få lovforslag blive fremført, der har været til skade både for borgerne og samfundet.

Dette lovforslag kan jeg kun anbefale landbrugsministeren at trække tilbage. Det er et lovforslag, jeg ikke synes er værdigt til at blive behandlet i dette ting, for det rammer den befolkningsgruppe, der har mindst råd til indskrænkninger, landarbejdergruppen, og som samtidig har mindst skyld i den økonomiske situation; landet er bragt ud i. Den nuværende lov om landarbejderboliger på landet har givet mange landarbejdere, som ellers ikke har haft nogen mulighed for egen bolig, denne mulighed og det til en husleje, der stod i et rimeligt forhold til deres indtjening. Den har

også været med til sanering af megen slum på landet, samtidig med at den har været med til at holde byggepriserne nede på et rimeligt niveau, og den har medvirket til opførelse af meget godt og solidt byggeri. Jeg vil gerne fuldt ud tilslutte mig de ord, hr. Svend Haugaard den 31. januar 1967 fra denne talerstol udtalte: denne lov har stadig stor social betydning, den har en meget heldig virkning på byggepriserne i de områder, hvor disse landarbejderboliger bliver opført, en så heldig virkning, at man måske skulle overveje, om man kunne finde noget lignende med lige så god virkning inden for andre områder. Det var sande ord, den mand udtalte dengang.

Landbrugsministeren vil nu med dette lovændringsforslag fuldstændig slå grundlaget for den gode lov, vi i dag har, bort. Med den ændring af låneforholdene, ministeren ønsker med dette sparelovsforslag, vil ministeren være den direkte årsag til, at lån til at opføre sådanne arbejderboliger vil stige betydeligt på grund af de store kurstab og den høje rente. Ja, disse lovændringer vil bevirke, at det samme hus vil komme til at koste landarbejderen ca. det dobbelte, inden det er betalt. Det er virkelig hårde betingelser, ministeren stiller disse landarbejdere. Med dette lovændringsforslag mener ministeren han kan pille hår af en skaldet.

Jeg vil gerne viderebringe til landbrugsministeren erfaringer, jeg selv har gjort. Engang for en del år siden købte jeg et landbrug, som var kørt ned både driftsmæssigt og økonomisk. Jeg troede også i min naivitet, at jeg ved at spare kunne rette dette landbrug op. Det kunne jeg også, men det tog en del tid, og det kom også til at koste mig dyrt. Jeg sparede også de forkerte steder. Jeg troede, at jeg ved at spare på gødningen til jorden kunne rette noget op, men jorden blev udpint og gav kun et dårligt udbytte. Jeg sparede på foderet til køerne; udbyttet faldt, og køerne blev magre. Til sidst så tænkte jeg: hestene, dem kan du jo spare på, til trods for at det var dem, der havde det hårde slæb i produktionen. Jeg tog kernen fra dem og troede, at det gik nok, men jeg kan betro ministeren, energien den svandt ved hestene. Til sidst blev det sådan, at jeg måtte bruge piskene, og udbyttet deraf blev alligevel ringe. Men se, jeg lyttede så til et godt venneråd, som